pengő 20 fillér, *6 pengő 80 fillérrel kevesebb, mint amennyi eredetileg volt.* Az átlag a különböző bérrevizió következtében morzsolódott le.

A városkörüli feketeföldek átlagbére a próbapörök eredményeképpen *40 pengő körül* alakult ki. Ezekben a próbapörökben a bíróság rendszerint vagy az eredeti béreket hagyta jóvá, vagy pedig bizonyos mértékben emelte azokat.

A kimutatást azért állitotta össze Csonka tanácsnok, mert

a földbérek revíziójára kiküldött bizottság rövidesen megkezdi munkáját

és ehhez a munkához lesz szükség a kimutatásra. Ezzel kapcsolatban bejelentette a gazdasági tanácsnok a polgármesternek, hogy

Kiss Ferenc ny. miniszteri tanácsos lemondott a reveziós bizottságban nyert tagságáról

és lemondását érdekes levélben indokolta meg. A levél a következőket mondja:

Méltóságos Polgármester ur. Az Országos Mezőgazdasági Kamara kiadványában Bittera Miklós kiváló mezőgazdasági szaktudásunk megállapitja, hogy zsaroló gazdálkodás folyik nálunk, amit magam is évek óta hangoztatok, ő is állitja, hogy szántóföldjeinknek már hosszu évek óta távolról sem adják meg, illetve vissza azt a tápanyagot, amelyet onnan a termésekkel elviszünk. Bittera ezen megállapitása fokozottan áll a szegedi bérlők gazdálkodására vonatkozólag. Ha pedig ez igy áll, amit a haszonbéresek állatállományának száma kétségtelenül igazol, akkor a város, mint tulajdonos, ezt nem nézheti összetett kézzel. Ennek nem az az orvossága, hogy azt a bérlőt, aki földjét évről-évre zsarolja, alaptalan bérleszállitásokkal tengesse, hanem arról kell gondoskodni, hogy azok, akik anyagi és szaktehetség, szorgalom és takarékosság hiányában a földnek a normális, a jelenlegi konjunkturális viszonyoknak megfelelő haszonbér mellett gazdálkodni nem tudnak, ne haszonbérleszállitásban részesüljenek, hanem más tehetségüknek inkább megfelelő elhelyezésben részeltessenek. A természetes szelektálásra sehol nincs nagyobb szükség, mint a gazdálkodásnál, ez hiányzik nyolc-tiz év óta a szegedi haszonbéreseknél. A haszonbéreknek ezelőtt pár évvel kiváló és önzetlen szakemberek által való, akkor közmegelégedésre történt megállapitása teljesen helytálló. A viszonyok azóta nem hogy romlottak, hanem javultak. Azon többször hangoztatott kifogás, hogy még most is vannak huszpengős és ezen felüli homoki bérletek, egyáltalában nem nyujthat alapot az ujbóli általános revizióra. A homokterületek termőképessége között olyan óriási különbségek vannak, hogy a számtalan bérletből kiragadott pár magasabbra rugó haszonbér hangoztatása megtévesztésre ad alkalmat, mert azt rendesen elhallgatják, hogy a magasabb bérü földek jóval többet is teremnek az átlagosnál. Igy vezető, de nem gazdaemberek, helytelenül befolyásoltatnak. Ennek bizonyitására szabadjon néhány tényleges adatra rámutatnom. Az átokházi és királyhalmi néhány bérleten a következő terméseredmények voltak: egy bérlőnek katasztrális holdankint 1935-ben 10 mázsa rozs, 1936-ban ugyanazon bérlőnek 12.16 mázsa. Ellenben ugyanennek a bérlőnek egy másik bérletén 1935-ben 1.4 mázsa, 1936-ban 3.1 mázsa rozsa termett. Egy másik bérlőnek 11 mázsa rozsa, egy másiknak 7 katasztrális holdon 70.5 mázsa, ugyanennek másik bérletén hat holdon 28 mázsa, vagyis katasztrális holdankint 4.66 mázsa. Hogy milyen különbségek vannak a homoki bérleteken, saját bérletemen szerzett adatomat emlitem fel, amely szerint egy soványabb, kimondottan rossz területen átlagosan egy rozskalászban hat szem és ugyanezzel szomszédos jobb természetü homoki részleten egy kalászban 41 szemet olvastam meg. Ezen tényleges állapotnak megfelelő talajkülönbséget azonban tudományos talajvizsgálatok nélkül csak a terméshozam lábon való megvizsgálásával lehet a tényleges állapotokat legjobban megközelitően megállapitani. A jelenleg működő haszonbérreviziós bizottság a termés betakaritása után végzi munkáját, amikor közel sem állnak olyan biztos alapot nyujtó adatok rendelkezésre, amelyekből az igazságnak megfelelő becslést lehetne végezni. Fentieket gondosan mérlegelve, azon meggondolt elhatározásra jutottam, hogy lelkiismeretem teljes megnyugtatása miatt a most folyó reviziós munkálatokban sajnálattal, nem vehetek részt. Ugyanis ugy értesültem, hogy a legközelebbi hétre a gazdasági ügyosztály engem szemelt ki a bizottság egyik tagjának, de fenti fejtegetésemmel méltóságodnak is szolgálatot óhajtottam tenni.

Kiváló tisztelettel **Kiss Ferenc** th. biz. tag.

Kiss Ferenc lemondását a polgármester tudomásul vette és fölkérte Csonka tanácsnokot, hogy a reviziós bizottság üléseire ezentul ne küldjön Kiss Ferencnek meghivót.

Csonka Miklós elmondotta még, hogy

a jó termés hatása nem nyilatkozik meg a földbérfizetések körül.

Bérlők lanyhábban fizetnek az idén, mint ahogy eddig fizettek. Ennek kétségtelenül az az oka, hogy mindenki *a bérek csökkentését várja a reviziótól.* A város földbérhátraléka ennek következtében már elérte a 2,300.000 pengőt. A tiszti ügyészség megkezdte a *bérhátralékok erélyesebb szorgalmazását.*

A makói közgyülés nem ad 30 mázsa tüzifasegélyt a Munkásotthonnak

(A Délmagyarország makói tudósitójától.) Makó képviselőtestületének hétfő délutáni közgyülését Nikelszky polgármester Gömbös miniszterelnök elhunytáról szóló megemlékezéssel nyitotta meg.

Az első egyhangu határozatok után került sorra a makói munkások kérelme, amelyben 30 métermázsa tüzifasegélyt kértek a várostól a Munkásotthon fütésére. H. Szabó Imre inditotta meg a vitát, aki rámutatott arra, hogy a város minden társadalmi egyesülete élvezi a közület támogatását, a társadalmi békesség parancsa, hogy a lerongyolódott munkásságnak ezt a szerény téli segélyezését megszavazzák. Nagy Ernő, akinek már H. Szabó Imre beszéde során éles összetüzése támadt, volt a Nep vezérszónoka, élesen ellenezte a kérelmet.

Dr. Fried Ármin óva intette a közgyülést, hogy éket verjen szegényebb és gazdagabb közé. Farkas Imre, Szabó János, majd Kiss Ernő utaltak arra, hogy a Munkásotthonok a szegény emberek részére kulturát nyujtanak.

Vitéz Galamb Sándor Nep elnök kijelentette, hogy ha a város egy melegedőt állitana fel, az ellen kifogásom nem volna, de nem akarom, hogy megszavazzunk ilyen segélyt! A többség végül elutasitotta a makói munkások kérését.

A piaci helypénzek felemelése ellen a közgyülés tiltakozó feliratot határozott el.

Hosszu vita folyt a jövő évi közmunkaköltségvetés összeállitása körül. A vármegye 10 százalékos visszatérités juttatott a városnak, a város most 40 százalékos visszatéritést kiván s ennek megfelelően készitett költségelőirányzatot, amelyben már a talicskajárdák épitése is szerepel.

Az interpellációk során Lövenbach Benedek azt panaszolta, hogy a villanytelep a távvezeték üzemzavara esetén nem állitotta munkába a helyi áramfejlesztő gépeit s egyik vasárnap már 6 órakor megszüntette az áramszolgáltatást. A polgármester vizsgálatot igért ez ügyben.

Bunda-költemények a vasárnapi bemutatón

Vasárnap zuhogott a sürü, őszi eső egész nap. Mindenki azt hitte, hogy ilyen időben nem lehet sikere a Hungária-kávéházban tervezett *bundabemutatónak.* Öt óra körül mégis megelevenedett a Hungária környéke. A kávéház zsufolásig megtelt és ott volt mindenki, aki számottevő tényezője Szeged divat-életének.

Hat órakor kezdődött meg a nagy izgalommal várt bemutató. Megjelentek a bájos manequinek és utánozhatatlan gráciával lejtettek el a márványasztalok mellett. Elegáns alakjukon pompásan érvényesültek a legujabb bundacsodák, a szücsipar remekei. A bemutató primadonnája a *Chapal* volt. A *Breischwanz Chapal* csikóbundák selymes puhasággal simultak a mosolygó manequine-ek alakjához, költői fantáziával hangsulyozták a vonalakat. Szinte minden egyes *Chapal-bunda* szépségét lelkes tapssal ismerte el a szakértő közönség. De óriási sikerük volt a többi kreációknak is, a *ragyogó perzsáknak és szürkeperzsáknak, a lehelletfinom pézsmáknak,* a bemutatott elegáns *keppeknek, pelerineknek.* A legnagyobb sikert mégis a *Chapal,* az idei bundadivat sztárja aratta a fekete és a barna szinek sokféle változatával.

A vasárnapi bundabemutató komoly társadalmi esemény volt Szegeden. Megrendezője, a *Rosmann-cég,* igy ünnepelte meg *fennállásának negyedszázados jubileumát.*

10 drb 1/5 sorsjeggyel

P 3.50, 10 darab ¼-el P 7.— játszhat társaságban. Cim: **TÓTH ÓRÁSNÁL.** Tört arany, ezüst, régi pénz beváltás magas áron.

HA NEM HIRDET MEGTAKARIT
NÉHANY FILLÉRT ÉS ELSZALASZT **SOK PENGŐT**

Makói hirek

A makói zeneiskola megnyitó ünnepsége. Vasárnap délelőtt 11 órakor a vármegyeházán tartották meg az első makói államilag engedélyezett zeneiskola megnyitó ünnepségét. Az ünnepségen Tarnay Ivor alispán elnökölt, Graber Lajos, a zeneiskolák országos szövetségének főtitkára, a kultuszminisztérium müvészeti osztályának megbizottja ismertette a zeneiskola feladatait. Donáth Antal karnagy, az iskola igazgatója az eddigi támogatást köszönte meg és kérte a jövőre is. Tarnay Ivor alispán zárószavaiban, mint a makói filharmonikusok egyesületének elnöke, méltatta a most megindulő zeneiskola jelentőségét.

Anyakönyvi hirek. Házasságra jelentkeztek: Gera Sándor Nagy Etelkával, Soós Béla Stodolik Stefánia Margittal, Börcsök Pál Borbély Máriával, Mágori Gyula Seres Juliannával. Házasságot kötöttek: Gera Ferenc Szügyi Máriával, Igaz József Németh Erzsébettel. Elhaltak: D. Nagy István 74 éves (Ráday-ucca 22.), özv. Varga Józsefné Székely Julianna 35 éves (Türr-ucca 23.), özv. Vadlövő Ferencné S. Nagy Rozália 72 éves (Liget-ucca 8.), özv. Kocsis Istvánné Árva Rozália 57 éves (Vágóhid-ucca 8.).

AZ IDŐ

A SZEGEDI METEOROLÓGIAI OBSZERVATÓRIUM jelenti: Szegeden a hőmérő legmagasabb állása 10.1, a legalacsonyabb 3.8 C. A barometer adata nullfokra és tengerszintre redukálva reggel 766.3, este 766.2 mm. A levegő páratartalma reggel 100, délben 70 százalék. A szél iránya északi, erőssége 2—3.

A Meteorologiai Intézet jelenti este 10 órakor. IDŐJÓSLAT: Éjjel sok talajmenti fagy, reggel köd, kedden ujból felhősebb idő, megélénkülő nyugati és főleg az ország északi részében eső, a hegyeken hó. A hőmérséklet alacsony marad.